

Sygn. akt I C 2664/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy w Grudziądzu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Kolasiński

Protokolant: stażysta Natalia Tomaszewska

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2016 roku w Grudziądzu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka (...) akcyjna spółka jawna z siedzibą w W.**

przeciwko **S. R.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej S. R. na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka (...) akcyjna spółka jawna z siedzibą w W. kwotę 2.595,01 zł (dwa tysiące pięćset dziewięćdziesiąt pięć złotych i 1/100) wraz z:

– odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty 1.600,00 zł od dnia 18 lipca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetkami umownymi maksymalnymi za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

– odsetkami ustawowymi od kwoty 800,00 zł od dnia 4 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. oddala wniosek pozwanej o rozłożenie zasądzonej należności na raty;

IV. zasądza od pozwanej S. R. na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka (...) akcyjna spółka jawna z siedzibą w W. kwotę 631,80 zł (sześćset trzydzieści jeden złotych i 80/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 2664/15

UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka (...) akcyjna spółka jawna z siedzibą w W. wniosła przeciwko S. R. pozew o zapłatę kwoty 2.670,03 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 1.600,00 zł od 18 lipca 2015 roku do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi od kwot 800,00 zł i 30,00 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto, powód żądał zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że pozwana zawarła z (...) spółka z o.o. umowę pożyczki, z której nie wywiązała się. Zwrot pożyczki miał nastąpić do 15 sierpnia 2014 roku. Na należność objętą pozvem składały się kwoty: 1.600,00 zł z tytułu należności głównej

(niespłaconej pożyczki), 218,70 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP za opóźnienie w zapłacie, naliczonych za okres od 16 sierpnia 2014 roku do 17 lipca 2015 roku, 21,33 zł z tytułu odsetek umownych w tej samej wysokości, naliczonych za okres do 16 sierpnia 2014 roku, 800,00 zł z tytułu prowizji za obsługę pożyczki i 30,00 zł z tytułu opłat windykacyjnych za dwa wezwania do zapłaty. Strona powodowa nabyła wierzytelność przeciwko S. R. wskutek wniesienia wkładu do spółki przez dającego pożyczkę (k. 2-9, 25-27).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 września 2015 roku orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu (k. 10).

Od powyższego nakazu zapłaty pozwana S. R. wniosła sprzeciw, zaskarżając orzeczenie w całości i wnosząc o oddalenie powództwa i nieobciążanie jej kosztami procesu. W uzasadnieniu pisma pozwana potwierdziła fakt zawarcia umowy pożyczki na kwotę 1.600,00 zł, jednakże zakwestionowała naliczenie przez powoda pozostałych kosztów w wysokości 1.070,03 zł, uznając je za bezpodstawne. Zdaniem strony pozwanej, opłaty i prowizje przekraczały odsetki w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, jak również naruszały przepisy ustawy o kredycie konsumenckim. Pozwana podniosła, że nie miała żadnej informacji na temat zmiany wierzyciela (k. 13-15). W piśmie uzupełniającym sprzeciw pozwana dodała, że dokonała wpłat na poczet zobowiązania, które jednak zostały zaksięgowane na opłaty za przedłużenie terminu spłaty pożyczki, a nie spłatę samej pożyczki. Pozwana nie miała wiedzy na temat kosztów udzielenia pożyczki i opóźnienia w zapłacie. Według niej, w umowie znajdowały się klauzule niedozwolone (k. 69-70).

W piśmie przygotowawczym z 27 stycznia 2016 roku strona powodowa podtrzymała w całości swoje stanowisko i odniosła się do argumentacji pozwanej ze sprzeciwu od nakazu zapłaty. Powód potwierdził, że wpłaty pozwanej były księgowane na poczet opłat za przedłużenie terminu spłaty i nie pomniejszały jej zadłużenia. Natomiast kwota 800,00 zł nie należała się powodowi z tytułu odsetek umownych, lecz prowizji za udzielenie pożyczki (k. 63-66).

Sąd rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym (k. 1).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 16 maja 2014 roku (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. – jako dający pożyczkę – zawarł z S. R. – jako biorącą pożyczkę – umowę pożyczki ratalnej. Udzielenie pożyczki poprzedzone zostało złożeniem wniosku przez pożyczkobiorcę drogą elektroniczną. Zgodnie z umową, pożyczkodawca udzielił S. R. pożyczki w kwocie 1.600,00 zł, oprocentowanej wg 16-procentowej stopy odsetek, której zwrot miał nastąpić w 6 miesięcznych ratach do 16 stycznia 2015 roku. Biorąca pożyczkę zobowiązana była do uiszczenia prowizji, rozumianej jako koszt udzielenia pożyczki (§ 1 pkt 12 umowy), w wysokości 50 % kwoty pożyczki (tj. 800,00 zł), która to suma doliczona została do kwoty pożyczki. Ponadto, prowizja była przewidziana również za przedłużenie terminu spłaty raty pożyczki (§ 1 pkt 13 i § 8 ust. 1 umowy). Strony umowy zastrzegły odsetki za opóźnienie w spłacie pożyczki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, jak również możliwość podjęcia działań windykacyjnych, polegających na wysyłaniu wezwań do zapłaty, przy czym opłata za monit telefoniczny wynosiła 5,00 zł, za monit za pomocą wiadomości sms – 2,00 zł, za monit listowny – 15,00 zł (§ 7 ust. 1, 2 i 4 umowy).

Dowody:

- umowa pożyczki ratalnej z 16.05.2014 r. wraz z regulaminem i harmonogramem spłat (k. 28-36).

S. R. nie wywiązała się z umowy pożyczki z dnia 16 maja 2014 roku, nie uiszczając na rzecz pożyczkodawcy należności z tytułu zawartej umowy. Składała jedynie wnioski o przedłużenie terminu spłaty rat, od których biorący pożyczkę pobierał prowizję. Dający pożyczkę dwukrotnie listownie wezwał S. R. do zwrotu należności wynikających z umowy pożyczki. Łącznie zadłużenie z tytułu przedmiotowej umowy na dzień wniesienia pozwu wynosiło 2.595,01 zł, w tym: 1.600,00 zł tytułem kapitału pożyczki, 800,00 zł tytułem prowizji za udzielenie pożyczki, 21,33 zł tytułem odsetek umownych naliczonych do 16 sierpnia 2014 roku, 173,68 zł tytułem odsetek umownych za opóźnienie w zapłacie naliczonych od 16 sierpnia 2014 roku do 17 lipca 2015 roku.

Dowody:

- umowa pożyczki ratalnej z 16.05.2014 r. wraz z regulaminem i harmonogramem spłat (k. 28-36),
- wezwania do zapłaty (k. 49-51).

Wskutek wniesienia wkładu do spółki, (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka (...) akcyjna spółka jawna z siedzibą w W. nabyła m.in. wierzytelność w stosunku do S. R., a wynikającą z umowy pożyczki z dnia 16 maja 2014 roku.

Dowody:

- dokumenty dotyczące przeniesienia wierzytelności (k. 37-48, 52).

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony powyżej stan faktyczny ustalony został w oparciu o dokumenty dołączone do pozwu, które – w ocenie sądu – nie budziły wątpliwości co do ich autentyczności i prawdziwości, wobec czego stanowiły wiarygodną podstawę ustaleń faktycznych.

Powód swoje roszczenie przeciwko S. R. wywodził z tytułu nabycia wierzytelności wobec pozwanej na podstawie wniesienia wierzytelności jako wkładu do powodowej spółki. Zgodnie art. 509 § 1 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 k.c.).

Odnosząc się w tym miejscu do zarzutu pozwanej o braku wiedzy o przeniesieniu wierzytelności, stwierdzić należy, że jej świadomość co do zmiany wierzyciela nie miała wpływu na wysokość roszczenia, a o fakcie tym dowiedziała się najpóźniej z chwilą doręczenia jej nakazu zapłaty wraz z odpisem pozwu.

Strona powodowa dochodziła od pozwanej należności z tytułu umowy pożyczki. Zgodnie z art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W ocenie sądu, nie budziła wątpliwości kwestia ponoszenia odpowiedzialności przez pozwaną z tytułu niewywiązania się z umowy pożyczki z 16 maja 2014 roku, który to fakt przyznała sama pozwana. Sporna pozostawała jednak wysokość roszczenia dochodzonego przez powoda.

Na pełną akceptację zasługiwało żądanie powoda dotyczące zwrotu kapitału pożyczki w wysokości 1.600,00 zł, skoro z tego tytułu pozwana nie dokonała żadnej spłaty. Co prawda uiszczała ona na rzecz pierwotnego wierzyciela opłaty, ale były one zarachowane na poczet prowizji za przedłużenie terminu spłaty raty pożyczki, która to opłata była przewidziana w umowie, a pozwana sama przyznała, że występowała z takimi wnioskami do dającego pożyczkę.

Podobnie, nie budziło wątpliwości żądanie zasądzenia odsetek umownych w wysokości 21,33 zł, naliczonych do 16 sierpnia 2014 roku, które to odsetki wynikały wprost z umowy i harmonogramu spłaty pożyczki. Wbrew twierdzeniom pozwanej, ich wysokość nie przekraczała odsetek maksymalnych unormowanych w art. 359 § 2¹ k.c. (16 % w stosunku rocznym od kwoty 1.600,00 zł za okres od 16 maja do 16 sierpnia 2014 roku).

Ponadto, powodowi należał się w całości zwrot kwoty 800,00 zł tytułem prowizji za udzielenie pożyczki. Suma ta również została określona wprost w treści umowy i była pozwanej znana. Akceptując warunki umowy pożyczki, pozwana godziła się więc na obciążenie jej taką opłatą. W odniesieniu do zarzutów pozwanej, iż pobranie prowizji tej wysokości było sprzeczne z kodeksem cywilnym i ustawą o kredycie konsumenckim, wskazać należy, że w

chwili zawarcia przedmiotowej umowy nie obowiązywał przepis ograniczający łączną wysokość opłat związanych z udzieleniem pożyczki bądź kredytu, który stanowiłby odpowiednik art. 7a ustawy z 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. nr 100, poz. 1081 ze zm.).

Zastrzeżenia budziła natomiast wysokość odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia, naliczona przez powoda za okres od 16 sierpnia 2014 do 15 lipca 2015 roku, w wysokości 218,70 zł. Sam fakt opóźnienia pozwanej w zwrocie pożyczki nie budził wątpliwości i był bezsporny. Strony uzgodniły w umowie odsetki za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym (§ 7 ust. 1 umowy). Ich wysokość za w/w okres wynosiła jednak 173,68 zł, a nie – jak wyliczył powód – 218,70 zł (za kalkulatorem odsetek maksymalnych Lex (...)).

Ponadto, strona powodowa domagała się zasądzenia zryczałtowanych kosztów dwóch monitów listownych z wezwaniem do zapłaty, wystosowanych do pozwanej, w łącznej wysokości 30,00 zł (2 x 15,00 zł). W ocenie sądu, z tytułu podjętych czynności windykacyjnych należałby się powodowi wyłącznie zwrot rzeczywiście poniesionych kosztów, których jednak strona powodowa należycie w niniejszym postępowaniu nie wykazała i których rzeczywista wysokość budziła uzasadnione wątpliwości. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że zastrzeżenie w umowie zawartej z konsumentem rażąco wygórowanej opłaty za dokonanie określonej czynności windykacyjnej przez wierzyciela, przekraczającej rzeczywiście poniesione przez wierzyciela koszty, stanowi niedozwoloną klauzulę umowną w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. i nie wiąże konsumenta (np. pozycje 978, 1767, 1768, 1955 czy 1956 rejestru klauzul niedozwolonych prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony i Konkurencji). W konsekwencji, przewidziane w umowie z 16 maja 2014 roku opłaty za wezwania do zapłaty, jako sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające interesy konsumenta, nie wywoływały skutków prawnych.

W konsekwencji, w zakresie wyliczenia odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia oraz kosztów windykacyjnych, zarzuty podniesione przez pozwaną były częściowo zasadne.

Reasumując, sąd uznał roszczenie powoda za uzasadnione w wysokości 2.595,01 zł, na które składały się kwoty: 1.600,00 zł tytułem kapitału pożyczki, 800,00 zł tytułem prowizji, 21,33 zł tytułem odsetek umownych naliczonych do 16 sierpnia 2014 roku oraz 173,68 zł tytułem skapitalizowanych odsetek umownych za opóźnienie w zapłacie za okres od 16 sierpnia 2014 roku do 17 lipca 2015 roku.

Wobec powyższych uwag, na podstawie art. 720 § 1 k.c. i art. 509 k.c., orzeczono, jak w punkcie I. sentencji wyroku.

O odsetkach należnych do dnia 31 grudnia 2015 roku orzeczono zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją dokonaną ustawą z 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1830), która weszła w życie 1 stycznia 2016 roku. O odsetkach za opóźnienie za okres od 1 stycznia 2016 roku orzeczono w myśl art. 481 § 1 – 2² k.c. w brzmieniu nadanym powołaną ustawą.

W pozostałej części powództwo zostało oddalone jako bezzasadne (punkt II. sentencji wyroku).

W punkcie III. wyroku sąd oddalił wniosek pozwanej o rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty. Zgodnie z art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzzone świadczenie. Jednakże pozwana w toku procesu nie uprawdopodobniła na tyle wystarczająco przesłanek, które miałyby uzasadniać ratałną spłatę zadłużenia.

O kosztach procesu w punkcie IV. sentencji wyroku orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c. Powód wygrał niniejszą sprawę w 97 %, ponosząc koszty procesu w łącznej wysokości 651,34 zł z tytułu: opłaty sądowej od pozwu w kwocie 34,00 zł, wynagrodzenia pełnomocnika będącego adwokatem w wysokości 600,00 zł (§ 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu /tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm./), opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł oraz opłaty manipulacyjnej za dokonanie płatności w elektronicznym postępowaniu upominawczym w kwocie 0,34 zł. Należał mu się zatem od pozwanej zwrot

kwoty 631,80 zł, stanowiącej 97 % poniesionych kosztów procesu. Pozwana natomiast nie wykazała, ażeby poniosła jakiegokolwiek koszty procesu.